

svědčiti policii, že se Josef C. nevzdálil od ní po celou noc, v níž byl spáchán na Martě B-ové onen zločin. Těmito zjištěními je vysloveno, že obžalovaná vydala před činitelem bezpečnostního úřadu vědomě neúplné a i jinak nepravdivé svědectví, jímž je naplněna skutková podstata přestupku podvodu, když je — srovnej nález č. 1595 sb. n. s. — přestupkem podle jasných ustanovení § 205, 461 tr. zák. jakékoliv podvodné, t. j. v §§ 197, 199, 201 tr. zák. naznačené jednání, nenabývá-li povahy zločinu podle okolností uvedených v §§ 199, 200, 201 tr. zák. Zprostil-li nalézací soud přes to v napadeném rozsudku obžalovanou z obžaloby, neuvažuje vůbec o souzeném skutku s podpurného hlediska §§ 205, 461 tr. zák., je zprošťující výrok výsledkem neúplného a proto nesprávného použití zákona a rozsudek je zmatečný podle § 281 čís. 9 a) tr. ř.

Čís. 4618.

Zločinnou kvalifikaci krádeže podle § 176 II a) tr. zák. zakládá i dřívější potrestání pro krádež, označenou podle předpisu § 3 zák. čís. 48/1931 za provinění.

(Rozh. ze dne 4. února 1933, Zm I 850/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. září 1932, pokud jím obžalovaný, byv obžalován pro zločin krádeže podle §§ 171, 176 II a) tr. zák., byl uznán vinným jen přestupkem krádeže podle §§ 171, 460 tr. zák. a § 4 tr. nov., zrušil napadený rozsudek a uznal obžalovaného vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 176 II a) tr. zák.

Důvody:

Obžalovaný byl obžalován ze zločinu krádeže podle §§ 171, 176 II a) tr. zák., protože byv dvakrát pro krádež potrestán, odňal pro svůj užitek z držení a bez přivolení různých osob cizí movité věci v hodnotě převyšující 500 Kč, nikoli však 2.000 Kč. Rozsudek uznal ho vinným tímto činem, odsoudil ho však jen pro přestupek krádeže podle §§ 171, 460 tr. zák. a § 4 tr. nov. čís. 31/29. Nalézací soud zjišťuje, že obžalovaný byl odsouzen rozsudkem okresního soudu trestního v Brně ze dne 31. ledna 1931 pro přestupek krádeže podle § 460 tr. zák. a rozsudkem senátu mládeže u krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. prosince 1931 pro provinění podle §§ 171, 174 II c) tr. zák. a § 3 zák. čís. 48/31, — k čemuž budiž dodáno, že si oba tresty jemu rozsudky těmi uložené podle spisů odpykal před činem, o nějž jde v souzeném případě. Kvalifikaci krádeže podle § 176 II a) tr. zák. neměl nalézací soud za dánou, »nenabýv přesvědčení o tom, že nynějšímu odsouzení obžalovaného předcházelo dvojí potrestání pro krádež, když

jedno z obou potrestání obžalovaného bylo pro provinění, byť i toto provinění in objecto bylo krádeží«; přesvědčení toho nenabyl soud proto, že »proviněním ve smyslu 1. odst. § 3 zákona čis. 48/31 nazývá se trestný čin spáchaný ve věku mladistvém a ani z 2. odstavce § 3 téhož zákona nevychází zcela určitě a jasně na jevo, že by zákonodárce nepovažoval provinění za delikt sui generis vzhledem k jeho subjektu«. Zmateční stížnost státního zastupitelství napadá rozsudek podle čis. 9 a), správně 10, § 281 tr. ř. proto, že nalézací soud odsoudil obžalovaného jen pro přestupek krádeže podle § 460 tr. zák. a nikoli, jak bylo žalováno, pro zločin krádeže podle §§ 171, 176 II a) tr. zák., ač obžalovaný byl již před tím odsouzen jednou pro přestupek dle § 460 tr. zák., a jednou pro provinění podle §§ 3 a 25 zák. čis. 48/1931 Sb. z. a n. a §§ 171, 174 II c) tr. zák. a ač hodnota nyní odcizených věcí činí více než 500 Kč.

Stížnost jest odůvodněna. Podle § 176 II a) tr. zák. stává se krádež zločinem, byl-li pachatel již dvakráte potrestán pro krádež, čímž je vysloveno, že na kvalifikaci předcházejících krádeží nezáleží. Pro řešení otázky, zda lze čin obžalovaného kvalifikovati jako krádež podle §§ 171, 176 II a) tr. zák., je nutno zabývat se předem výkladem pojmu »provinění« zavedeného v zákoně teprve ustanovením § 3 zák. čis. 48/31. Jak plyne z motivů k prvnímu odstavci § 3 zák. o trestním soudnictví nad mládeží, bylo pro obor tohoto zákona z kriminálně-politických důvodů názvem provinění zavedeno jen označení trestného činu místo dřívějšího označení jeho jako zločinu, přečinu, přestupku, nikoli však jeho zákonné pojmenování podle druhu trestného činu. Tomu nasvědčuje také druhý odstavec téhož paragrafu, jenž praví, že závisí-li příslušnost soudu neb užití jiných ustanovení zákonných na rozlišení zločinů, přečinů a přestupků, rozhoduje označení činu v zákonech trestních. Ustanovení to vztahuje se ovšem jednak na procesuální skutečnosti, — totiž na formální rozlišování druhů trestných činů podle obecného trestného zákona na zločiny, přečiny a přestupky, pokud má určitý význam pro řešení procesuálních otázek, jako na příklad pro určení příslušnosti (§§ 30, 32 zák. čis. 48/31), uvalení vazby atd. — jednak na užití jiných ustanovení zákonných, jako na př. promlčení, zahlazení odsouzení atd. Obdobné tomuto ustanovení § 3 II. odst. cit. zák. bylo nyní zrušené ustanovení § 18 zák. čl. XXXVI/1918, jímž zločiny osob mladistvých byly pojmenovány přečiny, kde však bylo zároveň ustanoveno, že v otázce, má-li býti skutek stíhán z úřední povinnosti nebo na návrh soukromý, jakož co do trestnosti pokusu je rozhodná kvalifikace činu, zákonem určená. Avšak mnohem přesvědčivější oporu než v ustanovení druhého odstavce § 3 zák. čis. 48/31, jehož se dovolává zmateční stížnost, má tu zastávaný výklad v předpisech prvního odstavce § 2 zák. čis. 48/31, jenž výslovně praví, že osoby, které v době spáchaného činu dovršily čtrnáctý, ale nedokonalý osmnáctého roku svého věku (mladiství) jsou, ačli tento zákon nestanoví odchylek, trestné podle zákonů trestních; dále v doslovu § 8 zák. čis. 48/31, jenž ustanovuje tresty a dovolává se při tom ve všech svých čtyřech odstavcích výslovně hmot-

něprávních předpisů trestních zákonů, jež jen do jisté míry zmírňuje. Platí tedy pro posouzení trestného činu, spáchaného mladistvým — pokud zákon o mladistvých nestanoví odchylek — předpisy zákona trestního. V těchto předpisech jsou pak zejména upraveny skutkové podstaty jednotlivých trestných činů v jejich objektivních a subjektivních složkách a jest proto podle těchto skutkových podstat posuzovati trestné činy mladistvých provinilců a podřadovati je pod příslušný předpis trestního zákona. To také správně učinil senát mládeže v onom rozsudku ze dne 9. prosince 1931, jenž uznal obžalovaného vinným proviněním podle §§ 171, 174 II c) (a podle §§ 197, 461) tr. zák. ve spojení s §§ 3 a 25 zák. čis. 48/31 proto, že obžalovaný odňal pro svůj užitek z držení a bez přivolení dvou osob cizí věci movité, částečně zamčené, v ceně přes 500 Kč; posuzoval tedy senát mládeže čin obžalovaného — a správně — podle předpisů trestného zákona o krádeži. Čin naplnivší skutkovou podstatu § 171 tr. zák. byl podle trestního zákona krádeží (o čem ani nalézací soud v napadeném nyní rozsudku nepochybuje) a odpykaný si obžalovaným trest zavření znamenal vytrpěné potrestání pro krádež. Nalézací soud tedy pochybil, neuznav na kvalifikaci souzené krádeže za zločin podle § 176 II a) tr. zák. Z toho, co řečeno, plyne, že kvalifikaci té nebránila okolnost, že podle předpisu § 3 zák. čis. 48/31 byla souzená krádež řečeným rozsudkem senátu mládeže jen označena za provinění (ostatně podle § 171, 174-II c) tr. zák.), neboť tímto pouhým pro obor trestního soudnictví nad mladistvými předepsaným odchýlným označením nic se nezměnilo na podstatě činu jakožto krádeže podle hmotného zákona trestního. Nebyla jím zejména, jak vyplývá z toho, co již uvedeno, utvořena samostatná skutková podstata trestného činu podle práva hmotného, nové delictum sui generis, za jaké uznáván byl před platností zákona čis. 48/31 tak zvaný přestupek nedospělých podle § 269 a) tr. zák., jenž měl i samostatnou trestní sazbu. Kdyby byl zákonodárce chtěl, by při otázce zpětilosti — a o tu vlastně jde při § 176-II a) tr. zák. — byl brán u dospělých zřetel na okolnosti, které vedou při mladistvých k odchýlnému posuzování od pravidel všeobecných, byl by to musil výslovně stanovit. Posléze jest poukázati i k nežádoucím výsledkům s hlediska kriminálně politického a s hlediska účelného výkladu zákona, kdyby vinník, který byl před účinností zák. čis. 48/1931 dvakráte potrestán pro přestupek krádeže ve věku mladistvém, mohl býti kdykoliv později posuzován podle § 176 II a) tr. zák., vinník však, který po účinnosti zákona byl dvakráte trestán pro provinění krádeže a po dosažení 18. roku se dopustil nové krádeže, nikoliv. Byl tudíž obžalovaný podle toho, co právě doličeno, dvakráte trestán pro krádež; pak je dána kvalifikace § 176 II a) tr. zák. a bylo proto zmateční stížnosti státního zastupitelství vyhověti, rozsudek nalézacího soudu zrušiti a podle § 288 druhý odstavec č. 3 tr. ř. uznati právem, jak se stalo.